

עבודת השם

פירוש "קרח"

בליבו: יש לבקש אנשים כדי לחלוק על משה, היה הולך ומסובב בכל מחנה ישראל ולא הכירו אותו, כי היה מגולח לגמרי, השפה והזקן וגבות העיניים. שאלו אותו: מי עשה לך כל זה. ענה: כך עשה לי משה. ולא לי בלבד עשה כך אלא לכל הלויים, שהיה מנענע אותנו כמו לולבים והיה אומר לכל אחד הרי את טהור, הרי את טהור. ולאחיו אהרון הלביש וקישט והושיב אותו כמו כלה באהל מועד. וכששמעו אויביו של משה את הדברים האלה התחילו אף הם לחרוד את הסכין והסיתו את כל בני ישראל ואמרו: כיצד אפשר לסבול את משה זה. שעשה עצמו מלך ואת אחיו עשה כהן גדול, ולשני בניו עשה סגני כהונה.

התרומה לכהן. כ"ד מתנות כהונה, לכהן. אחרי כן נאספו סביב קורח המון אנשים וקורח התחיל ללגלג על משה ובדא דברי ליצנות מליבו. אמר להם: שמעו ואספר לכם מעשה שאירע לאלמנה עלובה שהייתה גרה בשכונתי. וכך היה המעשה: בשכונתי גרה אלמנה עניה, ולה היו שתי בנות. וכל רכושה היה שדה אחת קנה שממנה התפרנסה היא ושתי בנותיה. התחילה אותה אלמנה לחרוש השדה שלה. אמר לה משה: הוזהרי שלא תחרשי בשור וחמור יחידיו. שכך ציווה הקב"ה: לא תחרוש בשור וחמור יחידיו. וכשבאה לזרוע אמר לה משה: הוזהרי שלא תזרעי שורף כלאים. באה לקצור אמר לה משה: הוזהרי להניח לקט שכחה ופאה. באה לשים הדגן באוצר אמר לה משה: עליך לתת תרומה ומעשר ראשון ומעשר שני, והאלמנה סבלה בדומיה ועשתה ככל אשר ציווה לא משה.

וכשראתה כך אמרה האלמנה: לא כדאי לי להחזיק שדה ולהתחייב בכל הטורח הזה. מכרה את השדה וקנתה ב' טלאים כדי להשתמש בצמרם, שתגזו אותם ומכך יתפרנסו היא ושתי בנותיה. וכשהכבשים עמדו ללדת בא אהרון ואמר לה ליתן לו את הבכורות, שכך ציווה הקב"ה: כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר תקדיש לה' אלוהיך. סבלה האלמנה צערה בדומיה ונתנה לו את הבכורות. אחר כך כשבאה לגזוז את צמרם, שוב בא אהרון ואמר לה: עליך לתת לי את ראשית הגז שכן אמר הקב"ה: ראשית גז צאנך תיתן לו. אמרה האלמנה עד עכשיו נפלתי בפח ולא יכולתי להיפטר. עכשיו אשחוט אותם. כששחטה אותם שוב בא אהרון ואמר לה: תני לי הזרוע והלחיים והקיבה. אמרה האלמנה: אני רואה שגם בשחיתתם לא נפטרתי מהם אם כן אעשה הכל חרם ונראה מה יאמר. כשעשתה הכל חרם בא אהרון ואמר: עכשיו תתני לי הכל. שכך אמר הקב"ה: כל חרם בישראל לך יהיה. וכך נטל ממנה הכל ולא השאיר לה ולב' בנותיה שום דבר ומתו ברעב.

"ויקח קרח, בן-יצחק בן-קהת בן-לוי ודתן ויבדקו בני אֱלִיָּאָב" (קרח טו"א) בשעה שהודיע משה לישראל מצות ציצית שאלה אשתו של קרח את קרח, איזה חידוש היה היום בשיבתו של משה רבינו. אמר לה קרח: מצוה חדשה ציווה אתנו היום, היא מצוות ציצית עם תכלת. אמרה לו אשתו: מצוה זו של תכלת מה היא. אמר לה קרח: כך אמר לנו בשם הש"ת שיש להטיל ציצית בכל אחד מד' כנפות הבגד של ארבע כנפות, שלשה חוטים של לבן ואחד של תכלת. אמרה לו אשתו: צחוק עושה עמכם זה, שכל יום הוא בא אליכם בדבר חדש ואומר שכך ציווה לו הקב"ה. אין זה אלא מעצמו אומר הדברים. עכשיו שבדא אותו מאחר שהתכלת כ"כ חשובה, שבחוט אחד יוצאים ידי חובה, אעשה לך עכשיו ולכל האנשים שעמך טליתות שכולן תכלת ותלכו בפני משה ותאמר לו מה הדין בטלית כזו, אם חייבת בציצית אם לאו, ותראה מה שיענה אותך.

ומשם תדע שכל הדברים שאמר לכם בדא מליבו, וכך נטל כל הגדולה לעצמו, שהוא המלך ואת אחיו עשה כהן גדול, ולבני אחיו עשה סגני כהונה, הוא אומר: התרומה לכהן, הבכור לכהן, בעוד שאתם הלויים אינם נוטלים אלא מעשר ותו לא. ומוזה עליכם להפריש מעשר ולתת לכהן. ועל כל זה עשה עמכם צחוק, שנטל את הלויים וגילח כל שערה שבראשכם, שכך אמר שציווה אותו הש"ת: והעבירו תער על כל בשרם. וכן אמר שציווה אותו הש"ת: והנפת אותם תנופה, שנטל כל אחד ואחד מן הלויים והיה מניע אותם כלולב לכל רוחות העולם, וכל זה בוודאי עשה כדי לעשות אתכם ללעג ולקלס. אמר לה קרח: לא יתכן שעשה כן כדי לצחוק עלינו, הרי הוא עצמו עשה כן, שגילח את שערו כפי שעשינו. אמרה לו אשתו: מזה שאף הוא התגלח אין להביא ראיה, שמאחר שנטל כל הגדולה לעצמו אמר: תמות נפשי עם פלשתים, אמר: אעשה ממני צחוק קצת ובלבד שאעשה כולם ללעג ולקלס. כששמע קרח את כל זאת מאשתו אמר

19:27	כניסת השבת
20:32	צאת השבת
19:49	שקיעה
24:01	ר. תם
5:39	הנץ

הפטרות: "ויאמר שמואל"

אלו הם המעשים שעשה משה עם אחיו, והם תולים הכול בהקב"ה ואומרים שכן ציווה להם הקב"ה ולא ציווה. ומן הסיפור הזה שסיפר להם קורח מוכח כמה גדול כוחה של לשון הרע, שאע"פ שהשומעים יודעים שכל מה שמדבר בעל הלשון הרע, שקר וכזב, בכל זאת נכנסים הדברים לליבם, שהרי כשהיו ישראל במדבר לא היה מקום לא לחרישה ולא לזריעה, כמו שאומר הכתוב: לא מקום זרע ותאנה וגפן ורמון (במדבר כ). אם כן מהיכן הייתה לאותה אלמנה שדה שחרשה אותה וזרעה אותה ואהרון תבע ממנה את מתנותיה. ועוד שעדיין לא נצטוו על מצוה זו של מתנות, ועוד בהיותם במדבר לא היו חושבים כלל בענייני מזונות, שהכול היה יורד להם מן השמים, אם כן כיצד מתה אלמנה זו מרעב. אלא כל הדברים האלה ברא קורח מליבו כדי לדבר לשון הרע, ונכנסו הדברים לליבם של מחוסרי הדעת. וייקח קורח טלית שכולה תכלת ועמד בפני משה ושאל אותו, טלית שכולה תכלת חייבת בתכלת או לא, אמר להם: חייבת. התחילו ללגלג ואמר: כיצד יתכן שטלית של מין אחר, חוט אחד של תכלת פוטר אותה, ואילו טלית שכולה תכלת לא

תפטר את עצמה. חזרו ושאלו אותו: בית מלא ספרים חייב במזווה או לא. אמר להם: חייב. שוב התחילו מלגלגים עליו, אמרו: כיצד יתכן הדבר שבית ריקן מספרים, אם נותנים בפתח ב' פרשיות קטנות שהם שמע והיה אם שמוע די בכך, ובית מלא ספרים, שיש בו גם חומשים עם כל פרשיותיו שהם מאתים ושבעים וחמש, אינו דין שיהיה פטור מזווה. ומכאן מוכח שכל המצות מדעתך יצאו. ולכן נסמכה פרשת קרח לפרשת ציצית כדי ללמדנו שתחילת מחלוקתו של קרח הייתה בעניין הציצית, וזהו מה שאומר הכתוב: וייקח קורח, שלקח טלית שכולה תכלת ועמד בפני משה כדי להתחיל לריב עמו. וזה ששאל קורח למשה ב' השאלות האלו האחת בטלית והשנייה במזווה, מפני ששני הדברים האלו היו נוגעים למחלוקתו, שהתחיל לריב עם משה ואהרון. שהמזווה רומזת למשה שעל ידו ניתנה תורה, וזו הייתה מעלתו. והתכלת רמו לאהרון שמעלתו הייתה בגלל בגדי הכהונה. ורצה לומר: מאחר שכל העדה כולם קדושים ומלאים תורה, שכולם אנשים גדולים, למה הם צריכים למזווה שהוא משה ולתכלת שהוא אהרון.

סיפור בהמשכים "צמוד לתפילין" חלק ב'

ציצור: יעקב קליינמן מהעיר מונקאטש גויס לצבא הצ'כי, שנערך אל מול איומי גרמניה הנאצית לתקוף את צ'כוסלובקיה. דאגה מילאה את לב ההורים. יעקב וחבריו נלקחו בשבי בידי הרוסים. עד מהרה התבררה כוונתו השטנית של סטאלין. **המשך:** הוא החל לשנן את מילות 'שמע ישראל' ו'ידוי', שאותן יאמר בטרם יפירד מן העולם. ביום אחד התייצב פתאום קצין רוסי ליד מיטתו. "מה שמך?", שאל את יעקב. יעקב ענה: "אני יהודי". אמר לו הקצין: "גם אני יהודי, ואני רופא. באתי לקחת אותך מכאן. אתה תצא מכאן ותהיה בריא". למרות מחלתו הקשה הייתה תשומת-ליבו של יעקב נתונה לדבר אחד: "אני רוצה לקחת איתי את התפילין", ביקש. הקצין נענה. יעקב הועבר למרכז רפואי. שם שכב כמה ימים וקיבל טיפול ותרופות עד שחזר לאיתנו. כשהחלים העביר אותו הקצין למחנה אחר, שבו התנאים היו סבירים יותר. לא עבר זמן רב והודיעו על פתיחת המחנות ושחרור כל השבויים. האסירים היהודים עלו לרכבת בדרך אל החופש. ההתרגשות הייתה גדולה. התקווה התחדשה בלב האנשים. הרכבת נסעה ועצרה בתוך יער. הנוסעים נצטוו לרדת, ולהיכנס לצריפים שהיו יערי. נאמר להם כי כאן יעשו את הלילה. לא היה מקום לשאול שאלות. הכול ירדו מהרכבת ונכנסו לצריפים. באמצע הלילה התעורר יעקב למשמע זעקות אימה. הוא פקח את עיניו וראה כי הצריף עולה בלהבות. בתוך דקות אחדות היו כל הצריפים למאכלות אש. מניחים כי זו הייתה הצתה מכוונת, שנעשתה בהוראתו של סטאלין. ליבו לא אפסר לו לראות את היהודים יוצאים לחופש, ולכן רקם מזימה לשרוף את השבויים בצריפי העץ בלב היער. לא רבים שרדו מן השרפה הנוראה. בין הניצולים המעטים היה יעקב, שניצל גם מן האש, ועמו ניצל חברו הטוב אפרים ציפטר, בן עירו מונקאטש. השניים, כשראו את הלהבות האוחזות בצריף, אזרו אומץ ודילגו בתוך הלהבות בדרך החוצה. בנס לא אחזה בהם האש, והם הצליחו להינצל. והתפילין? – יעקב לא עזבן אף לא לרגע והן נותרו בידיו גם בשעה בהולה זו. תלאות רבות עברו עליהם עד שהגיעו לעיר פראג, בירת צ'כוסלובקיה. שם התבררה להם עוצמת האסון שפקד את העם היהודי. אז גם נודע להם על אויבדן בני-משפחתם ומכריהם. לאחר ההלם ותחושת השבר האיומה החליטו השניים כי נקמתם בגרמנים תהיה העלייה לארץ והקמת משפחות שימשיכו את קיום העם היהודי. ואכן, יעקב ואפרים עלו לארץ-ישראל, הקימו משפחות והתגוררו בהרצליה (יעקב נפטר בח' בטבת תשנ"ב). **סוף!**

פנית ההלכות "מלאכת זורע"

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ה'

- ז. מותר להטיל מי רגלים על עשבים וזרעים, שאין מי רגלים גורמים להצמיח אותם. ואף שיש מחמירים בזה, מכל מקום העיקר לדינא להקל בזה וכדעת השלחן ערוך, ואפי' בקרקע שלו. וכל שכן בקרקע שאינה שלו. ומי"מ טוב לזוהר שלא ישיל מי רגלים על העשבים והזרעים ממש, אלא סמוך להם, ואפי' בתוך שלשה טפחים מהעשבים והזרעים. (ילקוט שבת ה עמוד לח)
- ח. יש לזוהר מלהשליך זרעים בשבת במקום ירידת גשמים, שהרי סופן להצמיח. ואם משליך לתרנגולים, לא ישליך אלא כשיעור שיאכלו בו ביום, או ליומיים. ואם הוא במקום דריסת רגלי אדם מותר בכל אופן, שהרי אין סופן לצמוח. (ילקוט יוסף שבת כרך ה עמוד מ)
- ט. כיוור ששוטפים בו ידים וכלים, והמים עוברים לגינה או לפרדס של אדם אחר, מותר ליטול ידים ולשטוף כלים בכיור זה, אף שבעל כורחו גורם להשקית הגינה והפרדס. ובפרט אם הישקו את הגינה או את הפרדס מבעוד יום. (ילקוט יוסף שם ע"מ מא)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורבון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat_asef@gmail.com כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"